לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי' ז"ל ורעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה קורץ

Monsey Edition

TO SUBSCRIBE
AND RECEIVE THIS
TORAH SHEET WEEKLY,
WWW.TORAHTAVLIN.ORG
OR SEND AN EMAILTO
TORAHTAVLIN@
YAHOO.COM

Torah Tavlin Publications 34 Mariner Way, Monsey, NY 10952 © All Rights Reserved

שבת קודש פרשת האאנו – שבת שובה – ח' תשרי תשפ"ד Shabbos Parshas Haazinu - Shabbos Shuva - September 23, 2023

שלאחר מכן ינקום נקמת עמו מן האומות. והנה דוק בלשון הכתוב ובפירושו של רש"י, והבן שנקמה זו שתביא בעקבותיה ישועה לישראל לא תהיה בהכרח אחר שהושלם עונשן של ישראל, אלא גם כשמצד מעשיהם ראויים הם לסבול עוד, בכל זאת אם יראה הקב"ה שיד האויב הולך ומתחזק על ישראל עד שבאים לידי מצב של 'אפס עצור ועזוב' היינו, שבאו לידי מצב שפל ביותר וכבר אין שום סיבה וכח להגן עליהם אז לא ישקוט מלרוממם ויוכיח את כוחו ואת גבורתו לעיני הגויים.

שמא תאמר הקב"ה וותרן? לכך באו המקראות הלאה להודיע שהדבר יהיה כרוך בתשובה, ולשם כך יקדים הקב"ה לעורר בהם דעת לתשובה ולאמונה, וזאת על ידי שיתבוננו בשל מי כל הרעות אשר מצאום? ולעצמם ישיבו, שזוהי תוצאה מההליכה בדרכי הגויים, כי טעינו ואמרנו ככל הגוים בית ישראל, ונמשכנו גם אנו אחר אמונתם הבדויה ואחרי אליליהם המאוסים, ורצה הקב"ה להוכיח לנו שאין ממשות בדתי האומות ובאליליהם, ולכך שלח לנו צרות רבות ורעות, עד שבאנו לידי שפלות שאין כמוהו, והיה זה כמי שאומר לנו אי אלהימו צור חסיו בר, היכן הוא אליליכם אשר בטחתם בו "קומו ויעזרכם", כעת יוכיחו שיש בהם ערך ויכולים לעזור להנוטחים בהם ו"הי עליכם סתרה, למחסה ולמסתור מכל הצרות הפוקדות אתכם.

וימשיכו בני ישראל ויאמרו לעצמן: כעת שבאנו לידי הכרה שאין ממשות בכל אלו האלילים, ממשיך הקב"ה ואומר לעמו: "ראו עתה", לפחות מעכשיו ראו והבינו כי אני אני אני הוא", אני שהאמונה בי תלויה ב"אני", בדיבור "אנכי", הוא האלקים האמיתי, "זאין אלקים עמדי". אדר שתבינו זאת ותתחזקו באמונה בי, ודאי תשובו מדרככם דרעים, ואז אוכל לפרוע פרעות בהאומות שציערו אתכם, ותראו עין בעין כי "אני אמית ואחיה" ואני הוא זה שימחצתי" בכם בעבר כדי לעורר אתכם לתשובה, ומעתה שחורתם בכם אני ארפא" ומעתה תדעו לעולם שאיז מידי מציל להחוטאים בי.

שווו ום בכם אג א בא זמעורות על עום שאן מו לבל לחווטאם ב.

וכתב הגר"א (שם): "ובמעלת הצדיקים, כמו שכתוב: "איש צדיק תמים את האלקים
התהלך נח" וכן בחנוך וכן באבות אשר התהלכו אבותי לפניו (בראשית מ"ח) וזהו כל
מעלת הצדיקים" עכ"ל. הרי חזינן מדברי רבינו הגר"א, שעיקר מעלתן של צדיקים
היינו זה שהם חיים עם – "שויתי ה' לנגדי תמיד", ר"ל, שהם חיים כל ימיהם עם אמונה
שלימה בהשי"ת. וכיון שיש לצדיקים הך מעלה, שהם חיים כל רגע של חייהם עם
השי"ת ממילא אינם חוטאים, שהרי הם מרגישים שהם קיימים לפני הקב"ה, ורק מי
שנתרחק מהאמונה שלימה. ואינו מרגיש שהוא לפני הקב"ה שייך לחטא.

ולפי זה, מובן אנו אומרים "אבינו מלכנו, חטאנו לפניך", וכבר עמדו המפרשים, מה אנו מוסיפין במילה "לפניך", הול"ל "חטאנו" בלי המילה לפניך. ונראה שאפשר הכוונה כאן, שעל זה גופא אנו מתוודאים, שבשעת החטא שחטאנו, לא הרגישו שהיה הקב"ה "לפניך", שכל החטאים שנעשו היה אך ורק מאת הסח הדעת מאת השי"ת. וע"כ עכשיו שאנו חוזרים בתשובה אנו אומרים שחטאנו "לפניך", ושוב נתקרב לפניך! וכ"ז מפורש בפרי צדיק (וילך ושבת תשובה) וו"ל: "עיקר התשובה על מה שנתרחק מלב האדם השם הקדוש הוי"ה ב"ה. כי זה עיקר ויסוד הכל להיות נקבע בנפש האמונה זו שהוי"ה ב"ה הוא האלהים... מי שחטא ונתרחק בהסתר פנים מהשגחתו יתברך לפניו קשה ביותר לקבוע בנפשו אמונה זו מאחר שנטה במעשיו לבחינת ההיפך מזה", עכ"ל. הרי עיקר התשובה להתקרב במה שנתרחק מהשי"ת.

מאת הגודע רבי גמלטאל הכחן רבעוביץ שאת הגודע רבי גמלטאל הכחן רבעוביץ שלב לבי הכחן הבעוביץ שלב המחלק של שלים עיחלק

כי ידין ה' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב ... (לב-בו) – מי כעמך ישראל גוי אחר בארץ

מסופר על הנאון הצדיק רבי יהונתן אייבשין זצ"ל, שפיקחותו ושנינותו עשו לו שם גם בקרב הגוים, ופעם נטפל אליו אחד מגדולי הנוצריים ושאלו: לא אתה היית במעמד הד סיני, ולא אני הייתי באותו דור שהנוצריים קיבלו עלידם את דתם, שנינו נולדנו הרבה דורות שלאחד מכן וקיבלנו מפי אבותינו את דתינו, אם כן מנין לך שדת הישראלית היא האמיתית ולא דת הנוצרית? השיבו הגאון רבי יהונתן: תורת ישראל הוכיחה את עצמה, שכן העידה תורתינו שאם ח"ו נבעט בה נסבול צרות רבות ורעות, ואין לך אומה שסבלה כל כך במשך הדורות יותר מהאומה הישראלית, כי בכל עת שהם סוטים מן הדרך מעורום הקב"ה בסבלתיהם. כשמתבוננים אנו במקראות שלפנינו אנו רואים שהקב"ה בעצמו מוכיח זה האות לבני ישראל המפקפקים באמונתו, כי אלו המקראות נאמרו אחד שמתואר מתחילה איך יהיה נראה כשיהו ישראל סוטים מן הדרך הישרה ויכפרו בבוראם שמתואר מתחילה אין יהיה נראה כשיהו ישראל סוטים מן הדרך הישרה ויכפרו בבוראם ויעבדו ע"ו, כי אז יקניאם הקב"ה ע"י רשעי האומות. ובהמשך, במקראות שלפנינו, נאמר

עדותלך ארבונן לשוים מאו זיני אבוזם זנאל

שובה ישראל עד ה' אלקיך כי כשלת בעונך הפמרת שנת שונה) - בביאור מהותו של תשובה

Т רשו חז"ל (יומא פו, א) על קרא זה "אמר רבי לוי: גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, שנאמר: שובה ישראל עד ה' אלהיך", ע"כ. ועי' במש"כ המהרש"א (שם) לבאר דברי הגמ' וז"ל: "עד כסא הכבוד שנאמר כו'. ודרשו כן דלפי ענינו ה"ל למיכתב שובה ישראל 'אל' ה' אבל לשון 'עד' מורה על הקירוב ממש", עכ"ל. ר"ל, שע"י החטאים שארם עושה, הוא מתרחק מן השי"ת, וזו מהותה של "תשובה" שהחוטא שב אל השי"ת, ונעשה קרוב ודבוק להשי"ת. וכן מפורש בדברי המהב"ט (בית אלקים שער התשובה פ"א) וז"ל: "חקרנו על גדר התשובה ומצאנוהו נכון ושלם והיא, קריבה להשם, מריחוק החטא", עכ"ל. הרי מפורש בדבריו, שמהותו של תשובה היא להתקרב להשי"ת ממה שמרחק עצמו ע"י החטאים שנעשה. שכל חטא, אינו אלא מחמת הריחוק מהשי"ת, שאם אחד מרגיש שהשי"ת הוא עמו באותו שעה, לא יתכן לחטא באותו חטא. וע"כ, כל חטא שאחד עושה הוא מורה על ריחוק שנתרחק מאת השי"ת.

כל חטא שאחד עושה הוא מורה על ריחוק שנתרחק מאת השי"ת.

כל חטא שאחד עושה הוא מורה על ריחוק שנתרחק מאת השי"ת.

ומטעם זה,״ל מה שכתב **הרמ״א** בתחילת או״ח (סי״ א׳) ז״ל: ״שויתי ה׳ לנגדי תמיד הילים טז. ח), הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלקים״,

A SERIES IN HALACHA <u>LIVING A "TORAH" DAY</u>

Minhagim and Customs of the Yamim Noraim (6)

Avinu Malkeinu. There is a tefillah from the Arizal (1) to say with the words: "אביע מלכע כתבע בספר פרנסה וכלכלה". The text of the tefillah reads as follows: אביע אלקי ואלקי אבותי "יתי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי בכבד "יתי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי בכבד שתתן לי ולביתי ולכל הסמוכים על שולחני היום ובכל יום ויום מאונותי בכבד "The bracketed Name of Hashem is not said; rather one scans it without articulating the Name. This tefillah is brought in many Nusach Sefard machzorim. There is somewhat of a discrepancy as to the exact time to say it. It seems one should say this tefillah while the chazan is reciting "אביע מלכני". However, in the machzorim and siddurim, it seems to indicate that one should recite the tefillah with his own personal recital of that line in "אביע מלכני".

Kaparos There is a custom before Yom Kippur to take a chicken and slaughter it as an omen that any bad things due to come onto a person is somewhat transferred onto the chicken leaving him/her clean and innocent (2). The ideal time for the shechita is in the early morning of erev Yom Kippur before daybreak, which is a time of goodwill in Heaven and the Gates

סראש בוד, קליבלגד חייטם ברוך, קליבלגד חייטם ברוך, פליבלגד חייטם ברוך, פליבלגד חייטם ברוך, פליבלגד חייטם הוד of Mercy are wide open (3). Some do it right after daybreak. This is all to catch these unique and ideal moments, however, one fulfills the custom with all its benefits (some have a custom to use money instead) at any time during Aseres Yimei Teshuva (4).

Eating on Erev Yom Kippur. There is a *Medrash* (5) quoted in the **Tur** (6), about a prominent minister who gave his servant a gold coin to buy the only available fish in town. A Jewish tailor was so intent on purchasing the fish, that he bid five gold coins to get it. The minister asked the Jew why he outbid him for the fish and the tailor answered, "How can I not in order to eat it on *erev Yom Kippur*, the day the Holy One blessed be He commanded us to eat and drink, and assured us (if we do so) of total forgiveness for all of our sins?" The minister was impressed. When the Jew came home and opened up the fish, he found a diamond inside!

Based on this *Medrash*, some say (7) that eating fish on *erev Yom Kippur* is a *segulah* for becoming wealthy. However, the proof from the story is not so clear, because that person spent a large sum to get the fish, and therefore this story may not necessarily appply to one who buys it at a lower price.

בין הריחיים – הנבלין מדף היומי – עניני יום כיפור

מאת הגאון מו"ר הרב ברוך הירשפלד שליט"א, 😓

"בל גדרי". The *Mishna* (שבת קני:) says that on שבת one may not be מביר - "בל גדרי". The *Mishna* (שבת קני:) says that on שבת one may not be "בל גדרי". There are 3 reasons given for this *issur*: 1) התרת נדרים is a התרת נדרים. (ב"דים:), unless this release is needed for צורך שבת or 3 reasons given for this *issur*: 1) התרת נדרים (ב"דים:) and looks like a ממצוא חפציך ודבר דבר to do on *Shabbos*.

The שצד] רא"ש says that even according to the רא"ש prefers, (which references past *nedarim*, which is an issue) the *Gemara* in מתי should not pose a problem, because one may be מתי נדרים on *Shabbos* and *Yom Tov* if it's לצורך היום and since *Yom Kippur* is a day of סליחה וכפרה, being מתיר נדרים should be considered a שנרך היום!

R' Chayim Yosef Dovid Azulai zt"l (Chida, Kisei Rachamim) would say:

א יאן בלקו יבוץ לבוצוונ וט פסטססר איז איז בתרה:ב (4) שם (5). (1) משנת חסידים ר'ה פרק ב' (2) או"ח תרה:א (3) מ"ב תרה:ב (4) שם (5). בראשית רבה יא:ד (6) טור או"ח תרד (7) ספר בשביל שתתעשר ע' קטו

"כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקינו" - There are 7 words corresponding to the 7 times we lain the *Torah*: Monday, Thursday, *Shabbos, Rosh Chodesh, Chol Hamoed, Yom Tov* and *Yom Kippur*. There are 25 letters in this *posuk*, corresponding to the 25 *Aliyos* throughout the year: 3 - weekday and *Shabbos Mincha*, 4 - *Rosh Chodesh* and *Chol Hamoed*, 5 - *Yom Tov*, 6 - *Yom Kippur*, 7 - *Shabbos* morning. When we call out *Hashem's* Name this is a reference to reading from the *Torah*."

A Wise Man would say: "Mistakes are always forgivable, if one has the courage to admit them."

HE orchestrates all events! "103,991"

Printed By: Quality Printing Graphic Copy & Printing (845)352-8533

HE orchestrates all events!... already signe
COMMIT. CONNECT. CORRECTLY. לכבודור.

855.400.5164 / Text 800.917.8309 / kvodshomayim.org

"Sponsored By Mr. Earl Rosen
in memory of Rabbi Sidney
Shoham, HaRav Moshe
Ziskind Z'L ben HaRav
Yechiel Dov Z'L, Yahrzeit - 8
Tishrei - #'233#

ייאמר אסתירה פני מהם אראה מה אחריתם כי דור תהפכת המה בנים לא אמו בם ... (לב-ב)

In 2020, the world was mentally, medically and psychologically unprepared for a global epidemic, let alone a pandemic. The same was true in Vilna in the mid-19th century. One of *Klal Yisroel's* greatest leaders, **R' Yisroel Salanter** zt''l, stepped up and took action. As the revered founder of the *Mussar* movement, he was also known for his unique response to a global health pandemic - the worldwide cholera outbreak that claimed untold lives across multiple continents, between 1846 and 1860.

R' Yisroel was relatively young - only 38 years old - when the epidemic struck Vilna, the heart of Jewish Lithuania, in the summer of 5609 (1848). Rabbi Dov Katz relates in his book "The Mussar Movement" that R' Yisroel focused all his energies on saving lives during this epidemic. He involved himself in relief efforts and actively enlisted his talmidim to go out and care for the ill and infirm. He even rented a building to serve as a 1,500-bed hospital and raised funds to care for the sick and dying.

Halacha permits the violation of all but three sins in order to save a life, and R' Yisroel actively encouraged people to do so if they needed - especially the *dinim* of *Shabbos* and keeping kosher. His son later reported that the only time he ever saw his father angry was when another rabbi challenged the public violation of *Shabbos* by some of his talmidim. When a certain elderly Rav in Vilna fell ill to cholera. R' Yisroel's students spared no effort to save his life, including chopping wood and boiling water for him on Shabbos. After a while, the Ray got better, whereupon he came to R' Yisroel and informed him that the *yeshivah bochurim* were excessive in their violation of the *Shabbos* laws.

R' Yisroel did something no one had ever seen him do. He became outraged. "You're going to tell me what is permitted and what is forbidden? I have taken on myself to ask 60 to 70 young people to work with the ill continually, and I promised their parents that I would keep them healthy. Indeed they are all healthy - not one has taken ill! Are you prepared to do this?"

The Ray apologized profusely. According to his son, R' Yisroel was forced to react so strongly for he could not afford to let the message get out that these young men ought not risk their patients' health by easing up on the Shabbos violations, which if they did, would also mean not risking their own health; and the entire project could collapse in a tragic loss of life.

Perhaps the most dramatic incident of this period occurred on *Yom Kippur* of 1848. R' Yisroel Salanter felt that fasting on Yom Kippur would put lives in danger and that it would be a huge Chilul Hashem if Jews died observing the fast. Though he held no official role in the Vilna rabbinate, on the eve of *Yom Kippur* he placed proclamations in all the *Batei Midrashim* and synagogues telling people not to fast, to shorten the *davening*, take walks, and help each other in all ways possible.

This was itself a radical move, but R' Yisroel still worried it was not enough and people would not follow his instruction. So on the morning of Yom Kippur, R' Yisroel walked to the front of the main synagogue in Vilna, flanked by two of his esteemed talmidim, with wine and cake, made kiddush and ate in front of everyone. The people were in shock, with one member publicly challenging him as to why he was issuing edicts in Vilna instead of the official rabbinate. But R' Yisroel was not cowed. He urged everyone to make kiddush and eat and he remained in place until everyone in the synagogue had eaten. According to some accounts he then proceeded to other synagogues in town to encourage everyone to eat.

When called to task by the Vilna Beis Din for not consulting with them before he issued his ruling, he felt no need to defend himself, and as a result, he no longer felt welcome in Vilna and was forced to leave a short while later. But R' Yisroel was happy with what he had done. Lives had been saved, he believed, and there was no reason for regret. In a letter he wrote some years later, during another wave of the cholera epidemic, he reiterated his stance on all these points. "Now that this disease is abroad in the land, this is the teaching for man, and the way of common sense; not to fear it at all. One must heed the instructions of the physicians, in light of whose words we shall walk, even by the *Torah*, and to establish the life of this world for good and for betterment. For experience has taught us that in days past, when the disease spread greatly, that whoever took upon himself the burden of the doctor's orders ... was free of the signs of the disease." (Ohr Yisrael, letter #22)

שובה ישראל עד ה' אלקיך ... (השע יו-ב) A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY אלקיך ... (השע יו-ב)

Jew. These words open the *Haftorah* of *Shabbos Shuva* with a beautiful message to Klal Yisroel: "Shuva Yisroel!" The Jewish people can indeed return to *Hashem* and repent from their sins. Why does the *Navi* say "שובה ישראל עד ה" - "return until Hashem," not all the way to the depths of the Almighty?

R' Shmuel Shmelke HaLevi Horowitz zt"l of Nikolsburg explains with a *mashal*. Imagine a man walking in the hot summer day laden with packages. He is heading for a nearby town and as he reaches the halfway point with sweat pouring down his face, he notes that he still has a long way to go. Feeling unable to continue any further, he loses hope of ever

The effervescent words of Hoshea HaNavi - "Shuva" reaching his final destination and decides to turn around and Yisroel" - evoke an innumerable measure of emotion for each head back home to wait for another opportunity with better weather. Obviously, he is being silly. He already made it to the halfway point. If he would only set smaller goals for himself - like just getting to a nearby tree and then the one after that, and the one after that, and so on - little by little, he would eventually reach the neighboring town.

> This, says Reb Shmelke, is *Hoshea HaNavi's* way of teaching Klal Yisroel the proper way to do Teshuva. In order to be successful in our journey of repentance, we need to take small steps to get there. We need to aim to just get 'עד ה' "אלקיך - up until *Hashem*, because if we do that, we will make it all the way up to the heavenly throne! Gmar Chasima Toya.

כי ידיז ה' עמו כי יראה כי אזלת יד ואפם עצור ועזוב ... (לב-לו)

לעילוי נשמת אבינו מורינו ורבינו הרב חיים

The Gemara (Sanhedrin 97a) quotes this posuk and interprets it a few ways. One pshat is אין בן דוד בא עד שיתיאשו מן הגאולה Moshiach will not come until we are מייאש (give up) from ever seeing the redemption. The simple meaning of this Chazal is difficult to fathom. How can we even imagine a time that one will be kofer in one of our religion's basic tenets, the י"ג עקרים specifically the coming of *Moshiach*? Throughout the millennia we've been eagerly anticipating his arrival!

Some Meforshim clarify and explain that of course we want Moshiach's arrival. Yet, when we take stock of our lowly spiritual state, compared to earlier generations, and as we look at our denigrated society at large, we cannot help but feel forlorn. We then start to contemplate and wonder how Moshiach can come when we are so unworthy? How can we be the ones to usher in his arrival? How can we believe that he is coming in our generation? In that sense we are מיאש.

R' Yaakov Kamenetsky zt" offers another pshat. There are times when we hope that the benevolent government will aid in the rebuilding of Eretz Yisroel and the Bais HaMikdash, only to have our hopes dashed. So, until we are מייאש from humar sources to bring about the redemption and realize that, אין לנו על מי להשעו אלא על אבינו שבשמים, he won't be arriving. The word

On this Shabbos Shuva, we read the Haftorah of "שובה ישראל עד ה' אלוקיקי". The above idea applies to Teshuva as well. Although we may not think we are worthy of having our *Teshuva* accepted, and that we have sinned beyond where we should be, we must realize that Hashem craves our return. Let us therefore utilize this opportunity to be בוטח בה', both, in regard to Teshuva and to the ultimate impending redemption. We should be zoche to them both very soon, speedily and in our days.

משל למה הדבר

שובה ישראל עד ה' אלקיך ... (הפמרה לשבת שובה)

משל: At one point in time, the saintly Satmar Rebbe, R' **Yoel Teitelbaum** *zt*"*l*, called a meeting of senior *Rabbanim* to discuss a series of tragic incidents that had hit their community in Williamsburg. During the discussion, a dispute arose and one of the Rabbanim made an inappropriate comment to the Satmar Rav, to which he replied sharply. Immediately, sensing that he had perhaps been hurtful in his response, the Satmar Rav asked for forgiveness, which was accepted. After the meeting the Satmar Rav asked the other rabbi if he had truly forgiven him in his heart, and the answer was that he had not truly forgiven him.

A few months later it was the night of *Yom Kippur* and the Satmar shul was filled to capacity. The Satmar Ray told the before Kol Nidrei, the offended Rav should be invited to onset of the holy night of Yom Kippur.

carry one of the seforim along with the Rebbe.

As they finished their circuit of the shul, the Satmar Ray turned to the other, and said in a loud voice, "I beg you to forgive me with all your heart," to which the other Rav replied, "Yes, I forgive you, with all my heart."

The entire shul witnessed the exchange and it made a tremendous impression on the community, raising the levels of Teshuvah, Yiras Shamayim, and promoting an atmosphere of forgiveness and reconciliation.

נמשל: There is a well-known custom, as is brought in Shulchan Aruch, to ask for forgiveness before Yom Kippur from anyone who might have offended, and vice versa, one should forgive anyone who slighted him without holding a grudge. If a person can bring himself to realize how petty and destructive it is to hold a grudge against another Jew, many gabbai that when the Sifrei Torah were taken around the shul disputes and long-standing feuds can be put to rest at the

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי .... (לב-א)

EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM THE WELLSPRINGS OF R'GUITMAN - RAMAT SHLOMO

Chazal tell us that on Shabbos in the Bais HaMikdash, when the Kohanim would bring the Korban Tamid, the Leviim would sing a selection from Parshas Haazinu. Each Shabbos, a different section was sung and the parsha was divided (and still is today according to the *aliyos*) in the format of "HAZIV LACH" (ה'ז'ינ' ל"ך). The first *aliya* starts with the letter "ה', the second with a "ז", the third with a "ז", and so on and so forth, with each first letter spelling out the words "האי לך". The Chasam Sofer, R' Moshe Sofer zt''l, writes that these letters are not coincidental and they are referring to the "אין קרני הוד" - the special glorious shine that radiated from the holy face of *Moshe Rabbeinu*. If so, why does it say "דר" (YOU), it should say "האיט ל" - HIS shine?

The Chasam Sofer answers that the word "לך" in numerical value equals 50, and the shine on Moshe's face was a result of having attained the fifty שערי בעה - Gates of Wisdom and Understanding. Furthermore, the true greatness of Moshe Rabbeinu was his tremendous Anava - Humility, which is hinted at in Parshas Vayikra, where the Torah writes the word "מיקרא" with a small "N". This little "Alef" is meant to teach us that although Hashem called out to Moshe and spoke to him face to face, Moshe still saw himself as small and insignificant. This is also the reason for the shining glow on his face, for it was his humility that allowed him to achieve the fifty gates of *Bina*. This is all hinted to in the word "האמע" for this word can be divided into separate parts: "א" - the shining glow on Moshe's face; "ני which represents the fifty Shaarei Bina; and "א" which symbolizes the tremendous humility of *Moshe Rabbeinu*, like the small "א" in the word "יוקרא".

It is noteworthy to point out that the word "Vayikra" means to call out to someone, while the word "Haazinu" means to listen. which gives us a practical tool to achieve the greatest level of Anava - Humility. If you want to understand another person, you have to truly listen to them. One must put himself and his own needs aside in order to truly listen and heed the call of others.